

saadan Tyr forlader Fattiggarden, søger han at komme længere bort, f. Eks. 10 a 20 Mil, inden han begynder paa sit omstreffende Liv. Det kan da lykkes ham at strejfe omkring uden at blive attraperet, indtil han en Gang, naar Vinteren kommer, henvender sig til en Kommune som subsistensløs og saa bliver sendt hjem. Saa bliver han naturligvis ikke straffet som Løsgænger. Politimesteren paa det Sted, hvor han hører hjemme, har ikke en Gang nogen Opfordring til at tage fat paa ham. Han har da Kvittering for Fortiden, og naar han næste Gang forlader Fattiggarden, kan han tage fat paa ny. Der er ved denne Bestemmelse flaaet et ganske naturligt Middel ud af Haanden paa Politimesteren til at forhindre Omdriften af deslige Personer. De kunne ganske vist straffes for Bortgang fra Fattiggarden efter Reglen i § 41, men det er noget ganske andet; skønt der kan anvendes Tvangsarbejde som Straf, vil man naturligvis ikke, fordi en Mand er gaaet bort fra Fattiggarden, og det er lykkedes ham at drive omkring et Mars Tid, anse ham med nogen betydelig disciplinær Straf. Det er en Bestemmelse, som jeg antager hører til dem, der ere blevne indsatte af Folk, som ikke ere rigtig inde i de praktiske Forhold, og som saa er bleven accepteret som en i og for sig billig Bestemmelse. — Hvad angaar § 33 om Opførelse af Tvangsarbejdsanstalter omkring i Amtskommunerne, saa har jeg ikke noget at indvende derimod, navnlig fordi der er kommet den Bestemmelse ind, at flere Amtskommuner kunne forene sig. Jeg antager derfor ogsaa, at Bestemmelsen om, at der i hver Amtsradskreds skal findes mindst een bekvemt beliggende Tvangsarbejdsanstalt, maa ses i Lyset af denne Bestemmelse, saaledes at overalt, hvor en Amtskommune har en Tvangsarbejdsanstalt, selv om den maa siges at ligge mindre bekvemt, for saa vidt den er opført i en Udkant af Kredsen, dog maa siges at have opfyldt sin Forpligtelse; flere Amtskommuner kunne jo dog ikke være i Forening, uden at Anstalten i det mindste for den ene endog maa ligge udenfor Kredsen. Naar saa § 33 taler om, hvem der kan indlægges paa disse Tvangsarbejdsanstalter og nævner Folk, som ere dømt for de og de Forseelser, antager jeg, at det ikke er saaledes at forstå — hvad der heller ikke ligger nødvendigt i Ordene — at ikke andre Personer skulle kunne indlægges; jeg antager navnlig, at disse Anstalter ogsaa maa være bestemte for saadanne Individier som dem, der nævnes i § 30: Personer, der ved Uforlidelighed, Dovenskab, Drifselighed eller

anden Lorden give Forskyrrelse og slet Eksempel, og som derfor ikke bør være paa andre Forsørgelsesanstalter. Som heldige Bestemmelser i Kap. IV skal jeg nævne Bestemmelsen i § 34, at Folk, der have faaet Fattighjælp, men som senere faa gunstige økonomiske Aaar, ogsaa i levende Live skulle refundere, hvad de have faaet, naturligvis naar det kan ske, uden at de derved blive sat ude af Stand til at forsørge sig selv, Bestemmelsen i § 40, hvorved der gives Fattigbestyrrelserne Ret til i visse Tilfælde at tage Børnene fra Forældrene, naar disse ikke opfyldte deres Skyldighed, i hvilken Henseende der vel nu habes en tilsvarende Myndighed, men ikke af en saa omfattende Karakter som her, Bestemmelsen i § 42 om, at udenlandske Mandspersoner, som ikke have vundet Forsørgelsesret i en dansk Kommune, ikke maa indgaa Ektekab her i Landet, forinden han faar Bevis for i sit Hjemland at blive modtaget med Kone og Børn, noget, som jo gælder i de fleste andre Lande. Disse Bestemmelser finder jeg heldige. Derimod kan jeg ikke udtale mig med Glæde om § 35, og det gjorde den cerede Indenrigsminister jo heller ikke, han tog det i Grunden som en Ting, man maatte tage. Jeg synes overhovedet ikke om, at man skal have nogen Forpligtigelse til at eftergive, det er i Grunden en Modsigelse; naar man eftergiver noget, gør man det frivillig; er man pligtig til at eftergive, saa er det egentlig Loven, der eftergiver. Jeg vil ikke sige, at denne Bestemmelse er i Strid med Grundloven, men det ligger dog egentlig udenfor Grundlovens Tanke; det er egentlig nærmest Grundlovens Bestemmelse, der har givet Anledning til, at Reglen er bleven formuleret, saaledes som den er. Jeg synes ikke, at man burde give den, og naar man nu med Hensyn til den frivillige Eftergivelse vil indskrænke den noget, som der maatte kunde være Anledning til, det skal jeg ikke komme nærmere ind paa; saa forekommer det andet Membrum mig ikke at være fyldestgørende. Jeg synes derfor ikke om denne Paragraf, jeg kunde ønske den forandret, og det allerfimpleste var vel, naar der er saa store Modsetninger og saa mange Tvivl om, hvorledes man skal give Reglerne, at man udstemte Paragraffen og lod det blive ved det nærværende; selv om dette er mindre godt, forekommer det mig dog bedre end det, den nye Paragraf bestemmer. Saa har jeg en Bemærkning at gøre til § 41, som gaar noget i samme Retning som min Bemærkning til § 32. § 41 sætter disciplinære Straffe dels for Fattiglemmer udenfor Tvangsarbejdsanstalter, dels for dem i